

ارزیابی و درمان بیماران دارای آسیب بدون علامت اجسام تیز به قفسه سینه

دکتر پرویز فلاح* دکتر یونس شفیق** دکتر سید نعمت‌الله جدی *** دکتر شکرالله یادگاری*

Management of asymptomatic patients following stab wound to the chest

P.Fallah Y.Shafigh SN.Jeddi Sh.Yadegari

Abstract

Background: Asymptomatic stab wounds in the chest may be complicated if there is a delay.

Objective: Determining the incidence of delayed complications and time required to discover them.

Methods: In This follow-up study, 92 patients, admitted to Shahid Rajaee hospital between september 2000 and april 2001, were studied. They were observed in hospital for 24 hours. Clinical examination and chest radiography were performed at the time of admission, 6 hours and finally 24 hours later.

Findings: Of 92 patients with 98 thoracic wounds, six (6.1%) were complicated by pneumothorax, hemothorax or pneumothorax. All of these complications showed themselves in the first 6 hours period. No additional complications were revealed after that time.

Conclusion: To reveal the delayed complications, 6 hours observation in hospital seems to be sufficient.

Keyword: Pneumothorax, Hemothorax, Penetrating Chest Trauma, Complications of Chest Trauma

۱-چکیده

زمینه : عوارض آسیب‌های بدون علامت چاقو در قفسه سینه ممکن است به صورت تأخیری ظاهر شوند.

هدف : مطالعه به منظور یافتن عوارض و زمان لازم جهت کشف عوارض آسیب‌های بدون علامت چاقو به قفسه سینه انجام شد.

مواد و روش‌ها : در این مطالعه ۹۲ بیمار ۱۱ تا ۶۰ ساله که از شهریور ۱۳۷۹ لایت فروردین ۱۳۸۰ به دلیل چاقو خوردن قفسه سینه به بیمارستان شهیدرجایی مراجعه کرده بودند، بررسی شدند. معاینه و رادیوگرافی قفسه سینه در بدو مراجعت، ۶ و ۲۴ ساعت بعد از مراجعت انجام شد.

یافته‌ها : از ۹۲ بیمار با ۹۸ زخم بدون علامت در قفسه سینه، ۶ بیمار (۶/۱%) دچار عارضه تأخیری (پنوموتوراکس، هموتوراکس یا هر دو) شدند. تمام عوارض طی ۶ ساعت اول تشخیص داده شد. هیچ عارضه‌ای در فاصله ۶ تا ۲۴ ساعت بروز نکرد.

نتیجه گیری : برای کشف عوارض تأخیری آسیب‌های بدون علامت چاقو در قفسه سینه، ۶ ساعت تحت نظر گرفتن بیمار در بیمارستان کافی است.

کلید واژه‌ها : پنوموتوراکس، هموتوراکس، آسیب نفوذی قفسه سینه، عوارض آسیب قفسه سینه

* دانشیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین

** استادیار دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** دستیار جراحی عمومی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

۱ مقدمه :

درمان مقتضی قرار می گرفت. به تمام بیماران توصیه می شد که در صورت بروز مشکل تنفسی و غیره دوباره به بیمارستان مراجعه نمایند.

۲ یافته ها :

در این بررسی تمام بیماران مرد بودند، ۴۴ نفر (۴۷/۸۲) درصد) ساکن قزوین و ۴۸ نفر (۵۲/۱۸ درصد) ساکن توابع قزوین بودند. میانگین سن بیماران ۲۵/۶۳ سال بود. در ۸۴ بیمار (۹۱/۳۰ درصد) علت زخم، نزاع فردی بود. از مجموع ۹۲ بیمار ۶ نفر دارای زخم دو طرف بدون عارضه بودند و در مجموع ۹۸ زخم بدون علامت بررسی شدند. اکثر زخم ها (۶۳/۲۸) در صد)، در سطح خلفی قفسه سینه بودند. فاصله زمانی اولین پرتونگاری مجدد از پرتونگاری اولیه در ۸۹ بیمار (۸۴/۹۶ درصد) ۶ تا ۸ ساعت بعد و فقط در ۳ بیمار این فاصله کمتر از ۶ ساعت بود. ۶ بیمار (۱۳/۶ درصد) در اولین پرتونگاری مجدد یافته های غیر طبیعی مربوط به عوارض داشتند که به صورت ۴ مورد پنوموتوراکس، ۱ مورد هموتوراکس و ۱ مورد پنوموهموتوراکس بود. در ۸۶ بیمار که در پایان دوره اول (۶ ساعت اول) در معاینه و رادیولوژی یافته غیر طبیعی نداشتند، در پایان ۲۴ ساعت نیز عارضه ای بروز نکرد. پس از تشخیص از بیمارستان در هیچ مورد مراجعه مجدد صورت نگرفت.

از ۶ بیمار دارای عارضه، ۴ بیمار دارای شکایت بالینی بودند و یافته های بالینی در ۵ بیمار وجود داشت. بیمار ششم شکایتی نداشت و در معاینه طبیعی بود، ولی در پرتونگاری قفسه سینه، پنوموتوراکس خفیف وجود داشت.

۳ بحث و نتیجه گیری :

در این بررسی تمام عوارض طی ۶ ساعت اول بروز کرد و طی ۶ تا ۲۴ ساعت بعد عارضه ای دیده نشد. در مطالعه و گلت بر روی ۱۱۰ بیمار دارای زخم بدون

بیش ترین عامل مرگ و میر در سنین یک تا چهل سالگی، ضربه ها هستند. مرگ و میر ناشی از آسیب ها در ۲۵ درصد موارد به دلیل آسیب قفسه سینه به تنها بی است.^(۴و۳) این آسیب ها به دو دسته نافذ و غیر نافذ تقسیم می شوند و هر کدام ممکن است در ابتدا دارای علامت و عارضه باشند یا این که عوارض آنها به صورت تا خیری ظاهر شوند. زمان به وجود آمدن این عوارض در آسیب های بدون علامت ناشی از اصابت چاقو در قفسه سینه اهمیت دارد؛ چون احتمال پیدایش عارضه زیاد و پیامدهای آن ناگوار است و با توجه به فراوانی این نوع ضایعه ها لازم است از طول مدت بستری کاسته شود. اورdag احتمال پیدایش عارضه را در ۶ ساعت اول ۱۲ درصد و و گلت ۹ درصد اعلام نموده است.^(۵و۴) این مطالعه با هدف تعیین عوارض و زمان بروز آنها پس از اصابت چاقو به قفسه سینه برای تعیین مدت زمان لازم جهت بستری انجام شد.

۴ مواد روش ها :

این مطالعه پیگیری بررسی ۹۲ بیمار که به دلیل اصابت چاقو به قفسه سینه در فاصله زمانی شهریور ۱۳۷۹ تا فروردین ۱۳۸۰ به بیمارستان شهید رجایی قزوین مراجعه کرده بودند، انجام شد. تمام بیماران به مدت ۲۴ ساعت تحت نظر قرار گرفتند. معاینه کامل بالینی و پرتونگاری قفسه سینه در بدو ورود بیمار به بیمارستان، ۶ و ۲۴ ساعت پس از بستری انجام شد. اطلاعات مربوط به هر بیمار در پرسش نامه مخصوص ثبت می شد. بیمارانی که از ابتدا زخم عارضه دار یا سطحی داشتند و راضی به ۲۴ ساعت بستری در بیمارستان نبودند، وارد مطالعه نشدند. تشخیص عوارض با رادیوگرافی استاندارد قفسه سینه گذاشته می شد. عوارض کشف شده در هر زمان تحت

بیماران برای کشف عوارض تاًخیری دیررس پیگیری شوند؛ زیرا احتمال دارد بیماران مرخص شده با بروز عوارض به بیمارستان های دیگر مراجعه کرده باشند.

مراجع :

- 1.Courtney M, Townsed Jr. Sabiston text book of surgery. 6th ed, Philadelphia, Saunders company, 2001, 326-31
- 2.Ordog Gj, Waser Berger Y, Balasubrammoniumis, shomaker W. Asymptomatic stab wounds of the chest. J Trauma 1994 May; 36(5):680-4
- 3.Schowartz, Shires. Spencer principles of surgery. 7 th ed, Madrid, Hill company, 1999, 667-788
- 4.Thomas W Shields. General thoracic surgery. 4 th ed, United States of America, Waverly company, 1994, 675- 86
5. Weiglet JA, Aurbokker cm, Merier DE. Management of asymptomatic patients following stab wounds to chest. J Trauma 1982 Apr ; 22(4): 291- 4

علامت چاقو در قفسه سینه، ۱۰ بیمار دچار عارضه شدند و تمام عوارض در ۶ ساعت اول بستری تشخیص داده شد، به همین دلیل نتیجه گرفته شد که بیماران بدون علامت را می توان پس از ۶ ساعت تحت نظر گرفتن مرخص نمود و ادامه پیگیری را به صورت سرپایی انجام داد.^(۵) در مطالعه آمانس و همکاران بر روی ۱۵۰ بیمار نیز چنین نتایجی حاصل شد.^(۲)

در مطالعه حاضر ۱۳ درصد موارد دچار عارضه شدند که در مطالعه های مشابه احتمال پیدایش عوارض تاًخیری بین ۸ تا ۱۲ درصد بوده است.^(۳و۴) کمتر بودن عوارض نسبت به مطالعه های مشابه می تواند مربوط به تفاوت در ماهیت منازعات در جامعه باشد که اغلب خیابانی و بین نوجوانان است. عوارض ظاهر شده در این مطالعه ۴ مورد پنوموتوراکس، یک مورد هموپنوموتوراکس و یک مورد هموپنوموتوراکس بود که یافته های فوق با مطالعه های مشابه مطابقت دارد.^(۴و۵)

با توجه به این که ۶ مورد عارضه شناسایی شده در بیماران طی ۶ ساعت اول تظاهر یافته است، به نظر می رسد که ۶ ساعت تحت نظر گرفتن بیمار در بیمارستان برای کشف عوارض تاًخیری کافی است و می توان ادامه پیگیری را به صورت سرپایی انجام داد. البته با توجه به احتمال بروز عارضه تاًخیری، توصیه می شود مطالعه در سطح وسیع تری انجام شود.

همچنین